

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.
 Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, "Gledališka stolba".
 Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbornika.

Na Dunaji, 27. januvarja.

— Mej državnozborskimi ulogami, izročenimi v denašnji seji nabaja se vladna predloga, katera bode sigurno zanimala zlasti vse juridične kroge. To je namreč načrt zakona o ustrem sumaričnem postopanju. S tem korakom zamašil je pravosodni minister usta levičarjem, kateri vedno jadikujejo, da se sedanja justična uprava briga jedino le za jezikovna vprašanja ter pojma nema o nujni potrebi, zastarelemu avstrijskemu zakonodajstvu potom primernih sprememb dati lice, dostenjno rapidnemu razvoju sedanje dobe.

Dalje našli so poslanci na svojih sedežih načrt Liechtensteina ovega predloga o verski šoli. Opozicija je že sedaj silno razburjena po načrtu tega zakona. Hlastno se ga poprijemljajo nemško-liberalni listi, deloma jih tudi podpirajo oficijoza glasila, tudi nemškoliberalni občinski zastopi so že pričeli svojo protiagitacijo. Slovanski poslanci svojega mnenja dosihmal še niso pokazali; hranijo se očividno za oni trenotek, ko se bode stvar izročila šolskemu odseku ter pričelo stvarno obravnavanje tega predloga. Za danes povem naj le toliko, da se bode v ta namen šolski odsek pomnožil za 12 članov.

Pričetkom seje prečita ministerski prvoslednik gospod Taaffe odgovor na interpelacijo zastran laksenburških osuševalnih del.

Trgovinski minister odgovarja interpelaciji Slavkovu o tarifnih anomalijah na škodo avstrijski mlinarski obrti. Slavik oglaši se k besedi ter pove na kratko, da s tem odgovorom navzlic rahli obliki njegovi nikakor ne more biti zadovoljen. Vender ne bode predlagal, da se o njem otvorí debata, temveč pridržuje si kritiko za čas budgetne razprave.

Sedaj se prečita nasvet ljubeznjivega dr. F. reggerja, kateremu slovenske uknjižbe spati ne dajo. Drugega ne želi, nego da se odgovor ministra Pražaka na znano interpelacijo izroči jezikovnemu odseku. Predlog je dovolj podprt, torej se bode z njim postopalo po opravilnem redu.

Zbornica preide na rešitev dnevnega reda.

Gornještajerski poslanec dr. Reicher utelejuje svoj samostalni predlog, naj se ustavijo

davčne eksekucije proti rezervistom, in drugim vojski pripadajočim osobam, ako jih pokličejo k vajam ali mobilizujejo v vojnem slučaju. Predlogu se ni ugovarjalo z nobene strani, izroče ga davčnemu odseku. — Sledi poročila o nekaterih volitvah, potem pride na vrsto zakon o sladornem davku, jeden najvažnejših predmetov, s kojimi se bode baviti poslancem tekom tega zasedanja. Znano je, da je vladav sled živabnih ugovorov v nagodbinskem odseku in mej sladornimi interesenti umaknila svojo prvotno predloga ter dogovorila z ogerskim kabinetom — zakonodajstvo o posrednjih davkih te baže spada namreč mej one zadeve, katere je po naši dualistični ustavi urejati po jednakih skupno dogovorjenih načelih — dogovorila, pravimo, nov načrt, kateri ustreza vsem bistvenim spremembam, sproženim v nagodbinskem odseku. Žal da v slovenskih pokrajinih ne poznamo blagotvorne sladorne obrtnije ter sled tega tudi pravega pojma nimamo niti o gospodarskih posledicah sladornega davka, niti o težavah njegovih. Morda poskusim, ako čas dopusti, v posebnem članku čitaljem „Slovenskega Nar.“ nekoliko razjasniti to vprašanje, — za danes le toliko, da iz odseka došla sta zbornici dva predloga. Prvega v tako obširnem poročilu zastopa dr. Meznik, in pridružili so se mu poleg desničarskih tudi mnogi levčarski odsekovci članovi, predlog manjšine podpisali so Plener, Auspitz in Derschatta. Proti načelnim določbam prav za prav ni ugovora. Večina in manjšina se strinjata v tem, da je davek pobirati le od fabrikata, t. j. od izdelanega sladorja, ter je za slador, koji se izvaja na inozemstvo preko naših mej, iz državne blagajnice plačati posebne izvožne premije. Navskriž sta si le glede nadrobnosti. Večina zvišala je konsumni davek od 10 na 11 gld. od meterskega vagana ter hoče v podporo avstrijskega eksporta dovoliti fabrikantom eksportne premije v znesku 1 gld. 60 kr. od sladorne surovine (Rohzucker), 2 gld. 30 kr. pa od rafiniranega sladorja. Temu nasproti dviguje se po Plenerjevem predlogu sladorni davek od sedanje davčne jednote s 10 gld. počenči stopnjema do 10 gld. 45 kr. za I. 1897, eksportne premije pa so nastavljene le s 1 gld. 40 kr., oz. 2 gld. ter se znižajo počasi v istem razmerji, v katerem raste konsumni davek. L. 1897. znašala bode premija o surovem

sladorji le še 95 kr., o rafinatu 1 gld. 55 kr. In še jeden razloček! odsekova večina za sladorne premije nasvetuje maksimalno sveto 5 milijonov gold. na leto, skrčil je Plenerjev predlog to številko na 4.5 milijonov že za leto 1888/9 ter jo po jednakosti lestvici sukcesivno zmanjšuje do 3.2 milij. za leto 1897/8. Toliko za danes; razmotrovati se tako težavlo in navzlic svoji važnosti slovenskemu občinstvu skoro nerazumljivo vprašanje sploh ne dá v tesnem okviru poročila iz državnega zbornika, temveč v to svrhu treba posebnega članka, kojega s tem obetamo našim čitateljem.

Poročevalec za sladorni zakon dr. Meznik je s par besedami priporočal zbornici, naj v sprejme načrt kot podlago nadrobni debati.

Za njim se je oglasil poslanec Plener kot poročevalec manjšine. Potreboval je poldrugo uro, da je utemeljujoč predlog odsekove manjšine razvijal svojo misel, po kateri je vladna predloga eksportne premije previšoko nastavila. Vsled tega priporoča padajočo lestvico, češ, naj znaša premija za sladorjevo surovino v prvem jetu 1 gld. 40 kr. (mesto 1 gld. 60 kr.), za rafinat 2 gld. (mesto 2 gld. 30 kr.) Vsako leto naj se potem premiji znižata za 5 kr., tako da bode po preteklu desetletne dobe, tedaj I. 1897/98 tovarnar za eksportiran metričen vagan sladorjeve surovine dobil le 85 kr., za rafinat le 1 gld. 55 kr. premije. S tako degresivno lestvico ustvari naj se prehod do one uredbe, pri kateri se sploh odstranijo vse te nepravilne bonifikacije.

Pri duhovitem in obširno omikanem govorniku, kakor je zastopnik Hebske trgovinske zbornice, razume se samo po sebi, da je tudi razprava njegova o tem precej suboparnem predmetu bila dokaj zanimiva. Mnogo zanimivega je pač povedal. Saj se nikakor ne dá zanikati, da je državna podpora, katera se na troške davkoplačevalcev izjemoma dovoli jedni posamezni obrtni stroki, po svojem bistvu velika anomalija. Tudi to je čisto gotovo, da bodo domači konsumentje v sladorni ceni odražovali ne le ves znesek sladornega davka, temveč tudi vse eksportne bonifikacije. Da to razjasnim: cena pri nasporabljenega sladorja bode mimo svetovne sladorne cene vedno višja za davek (11 gold.) in za premijo

LISTEK.

S ceste.

V starem veku slalo je mesto Mykéne poleg Thyrinta po svojem kiklopskem zidovji, kateremu ni bilo jednacega in katero je v današnjih dneh za razne mu podtaknjene umotvore in izvrstno ponarejene starinske predmete pripomoglo brskajočemu Schliemannu do velike slave. Zidovje v Mikénah bilo je res orjaško, a kakor se mnogokdaj v dragocenem okviru nahaja le malovredna slika, tako tudi prebivalci Mikénski neso imeli prav nič junaska, še manj pa kaj orjaškega v sebi, marveč bili so jako smešni ljudje. Smejali in krohotali so se pri vsaki najmanjši priliki tako neizmerno, da so bili v posmeh vsem sosedom, kakor n. pr. pri nas nekatere vasi, v katerih se ne sme povpraševati: „Po čem je maslo?“ ali koliko je ura?“

Sosedov zbadljivi dovtipi so Mikéncem zelo presedali in v svoji stiski si neso vedeli druge pomoci, nego da so poslali par meščanov k slavnoznanemu oraklu Delfijskemu vprašat, kaj jim storiti, da se iznebe presmešne in prenadležne svoje

lastnosti. Svetišče Delfijsko dalo jim je svet: naj bogu Poseidonu žrtvujejo tolstega bika. Ako se pri tem slovesnem činu nihče ne bode smejal, bode mesto ozdravljenlo.

Nasvet Delfijski vzbudil je veliko radost v Mikenah. Hitro odbrali so najmastnejšega bika za žrtev morskemu bogu in kmalu je bilo zbrano staro in mlado okolo žrtvenika Poseidonovega. Baš ko se je imela pričeti daritev, pa se neki paglavec prerije mej dostojanstvenikov prve vrste in ko ga zavrnejo, češ, da tu ni mesta zanj, zakliče na ves glas: „Ali mislite, da vam bom bika požrl?“ Te besede uplivale so tako silovito na prisotne Mikence, da so se vsi na glas zasmajali, ob jednem pa uvedli, da so in ostanejo neozdravljeni.

Ljubljana nema kiklopskega zidovja, zlasti zgradbe stavbene družbe nemajo prav nič kiklopskega v sebi, tudi gledé smehú se ne moremo primerjati krohotajočim se Mikencem, zato jih pa prekašamo v drugej lastnosti, ki se baš v Ljubljani bujno razvija in ta lastnost je — čenčarja, klepetanje.

Klepetači in klepetulje res niso kmalu kje tako dobro zastopani, kakor baš v beli Ljubljani, nih

število je legijon, njih jezik in jezički pa pravi pravcati „perpetuum mobile“. Ni je osobe v mestu, da bi je ne potegnili vsaj parkrat skozi svoje zobe in ni ga menda obiteljskega življenja, kamor bi ne segala njih zloba, strupeno njih želenje. Pri tem svojem poslu pa neso posebno kočljivi, kjer ni prave snovi, izmislio si jo in iznajdljivi so v tem oziru bolj, nego marsikateri pesniških naših epigonov, katerih lastnine že sedma božja zapoved ne varuje več dovolj, marveč so prisiljeni sklicavati se na kazenskega zakona osodne paragrafe.

Zlasti sedaj, ko razsajajo osepnice po našem mestu, kaže se naših klepetcev in klepetulj divna domišljija v pravem svitu. Natanko pripovedujejo, da je ta ali oni zdravnik, katerega si baš par minut poprej videl zdravega in žilega, ulegel se v postelj in da je osepnic kar črn. Prav nadrobno razlagajo, kako je neka kubarica umrla za osepnicami, bila prenesena v mrtvašnico, kjer so jo pa pozneje našli na trebuhi ležečo, ker so jo še živo deli v krsto. Klepetavost tacih osob je brez konca in kraja in če druzega ne vedó, ugibljejo, koliko osepnic ima ta ali oni bolnik in tako so srečno dognali, da jih je neka gospa imela ne več in ne manj nego devetnajst

2 gld. 30 kr., tovarnar namreč ne bode domačemu konsumentu prodajal svojega blaga ceneje, nego zanj skupi, ako ga izvaža. Gospodinje naše morajo torej biti pripravljene, da bodo pričenši s 1. avgustom 1888 kilo sladorja plačevale približno za $3\frac{1}{2}$ kr. dražje, nego bi ga bile sicer. To je vse gola istina. Ali kar je Plener dostavil, ni uteviljen. Primera z nemškimi konkurenti je šepava, marsikaj je bil prezrl, kar se mora uvažati na vsak način, na pr. železnične tarife za premog, spodij itd., kateri so pri nas mnogo višji nego na Nemškem, hujše obremenjenje naših fabrikantov z raznimi davki, tudi večjo intelligentnost nemškega delavskega osobja mimo našega itd. In če namerava, stopnjema znižati premije, ker jih zametuje načeloma, kdo mu je porok, da se bodo sosednje države, katere tu podpirajo svojo sladorno obrt s skritimi premijami, držale istega načela ter tudi zmanjšujoč bonifikacije pripravljale njih konečno odpravo? Potem smo pač odstranili svoje premije, ob jednem pa smo uničili sladorno industrijo in ž njo vred davčno silo najimovitejših naših krovov, češke dežele in moravske! Ves talent Plenerjev ni mogel zakrivati zevajoče votline v argumentaciji njegovi. To so čutili tudi njegovi pristaši. Kaj redkokrat čul se je kak zamolkli „dobro“ klic, tudi levičarjem brajo se je na obrazih „da se večinoma ne ujemajo s fiskaličnimi nazori bodočega levičarskega „finanzministra“. Dopisnik Vaš stal je prav blizu rujavokodrastemu tevttonu, kateremu je zlobna usoda dodelila pragermansko ime „Krepak“. Ta vrlina majal je nevoljno svojo modro glavo ter glasno vzdihnil: „Hab' ich's nicht immer gesagt, man soll einem Violinvirtuosen kein Posthorn geben, das er nur einmal nicht blasen kann!“ Ne pripadamo občudovalcem Krepakovim, toda — v tem slučaji jo je pač dobro pogodil!

Koncem seje, kateri je nastopil takoj po Plenerjevem govoru, izročil je poslanec Klun kot zastopnik Litijskoga okraja mnogobrojno podpisano interpelacijo o znani refakciji, kojo je severna železnica dovolila milijonarjem, Rothschildu in Gutmannu, na velikansko škodo našemu domačemu premogokopu v Zagorji, kateremu žuga vsled tega pogn. Tretja interpelacija ob istem predmetu — radovedni smo, kako se bode minister Bacquebem odrezal tem vprašanjem.

Prihodnja seja v pondeljek, na dnevnem redu nadaljevanje sladorninske debate.

Govor poslanca Janka Kersnika

v deželnem zboru dne 23. januvarja.

Slavni zbor! Obžalujem, da prihaja tako važen zakon, ki bo silo globoko segal v žepe davkoplačevalcev, in o čigar pravih posledicah si nesmo in ne moremo jasni biti, kot zadnja točka v tako pozni uri na vrsto razpravljanja. Zato mi tudi ni moč, na drobno pregledati mu srce in obisti, le v večjih potezah in v malo besedah naj mi bo dovoljeno. Predno pa prehajam na meritum nocojšne razprave, uložiti moram odločen ugovor proti vsakej besedi proti vsakej insinuaciji, da govorim tu le kot zastopnik jednega okraja, in ne kot deželni poslanec. Taka očitanja so sicer v zadnjem času skoro običajna postala, javljajo se tudi v ostrejšej obliki, in zato moram tu že à priori uložiti slovesen protest proti njim. Jaz govorim kot deželni poslanec, a ob

kolikor bi jih jaz, ko bi to ne nasprotovalo krščanski ljubezni, vsacemu takemu klepetcu in klepetulju želel na nikdar mirujoči jezik.

Ako se take stvari dogajajo v Ljubljani, zakaj bi neki zaostajal Kranj? Tudi ondu ima „Fama“ s svojimi tisoč jeziki mnogo čestilev in precej močen gospod iz gorenjske metropole pisal je te dni v Ljubljano prijatelju, s katerim sta se pobrali v sv. Huberta imenu in še v čem drugem, drobno pismo, v katerem vpraša, so li res tača njegova in še nekateri drugi člani njegove obitelji zboleli za osepnicanami. Kaj tacega se lahkovremi ljudem skoro ne more šteti v zlo, saj teta „Tagespost“ z vso resnobo zagotavlja, da so osepnice v Beljak zanesli Kranjci, prišedši na semenj, dasi učenjaki v Stempfergasce trdovratno molče, kdo je zatrosil osepnice v Sarajevo in kdo v Prago.

Pri takem vprašanju jo menda spomin zapušča, da se v istem neprijetnem stanju, kakor sotrudniki pri nekem slovenskem časopisu, ki je dne 20. t. m. javljal: „V Ptui je bil županom izvoljen Eckl in podžupanom Fichtenau“, dva dni pozneje pa: „Te dni so bile v Ptui volitve za župana in pod-

jednem varujem tudi interes istih, ki so me iz tega uroka, da varujem njihove koristi, poslali na to mesto; da je pa pri nas vseh čut skupnosti vendar tako utelesen, da vselej in radovoljno žrtvujemo lokalni interes občemu, tega mi ni treba razpravljati niti poudarjati, to vidimo v vseh obravnavah, to čutimo pri vseh sklepih, ki se storé v tem slavnem zboru. (Dobro) In še nekaj! Očetovska, materska ljubezna je vsakej božji stvari, ki je poklicana na tem svetu rasti, cveteti in sad roditi, tako globoko ucepljena, da jo budem tudi z vsemi mogočimi oziri v poštov jemal, govoreč o predloženi postavi, tej nežni, lepo razviti, že triletni hčerki mojega častitega in drazega prijatelja, gospoda poročevalca. (Veselost.) Oziral se bom po vsej moči na ta blaženi čut, in uverjen sem, da je njegova ljubezen tudi tako prav očetovski pametna (veselost), da ga opomnje, ki se tičejo malih marog, malih napak, ne bodejo preveč razjarile. (Prav dobro! na levi.)

Prav na današnji dan pred dvema letoma sem s tega mesta označil svoje stališče glede te nove uredbe, svoje pomisleke, ki imajo jedino le v živem prepričanju svoj izvir in temelj, da se z upeljavo deželnih cest onim, ki jih najbolj zahtevajo, ne bo prav nič koristilo, nego da se oni okraji, ki jih dobodo, kakor oni, ki jih ne dobodo, le oškodujejo v materialnem in zadnji — ki jih ne bodo imeli — teh deželnih cest, so po mojem mnenju še v mnogo bolj ugodnem položaji. To bom prav na kratko utemeljil.

Paragraf 11. pravi: „Za vzdrževanje deželnih cest morajo polovico deželnih zaklad, in polovico okraji in občine, v katerih se nahajajo dočne cestne proge (nemški: innerhalb der Grenzen die Strassen laufen) — po razmeri jim gledé okrajnih cest naloženih dolžnosti donašati.“ Občine se ve da večinoma v denarjih. Vprašam pa: Kake so te dolžnosti? Kaj mora storiti okrajni odbor glede okrajnih cest, in kaj morajo storiti občine? Okrajni cestni odbor plača troške za gramoza, za kidanje snega, za umetne stavbe, cestarje in pomočnike, — občine pa v natori preskrbajo dovažanje gramoza, odvažanje blata, pripravljam snežne drogove, zasajajo drevesa, in odstranjujejo tudi po vremenskih nezgodah prouzročene zavržke prometa. Torej, gospôda moja, polovico vsega tega navedenega, kar se ve da sedaj vse v natori storé, bodo morale plačevati občine — in le tiste občine, skozi katere gredó te bele deželne ceste. Kako se bo pa to reluilovalo? Žalon nam ne daje nobenega merila! A če pomislim, kako rad dandanes in ob današnjih cenah žita in živine, pri žalostnih razmerah, v katerih stoka in joče naše gospodarstvo, ko je pridelek zastonj, denar pa drag, — kako rad dandanes in morda še dolgo, dolgo naš kmet daje in natura, le da mu ni treba denarja šteti, — če vse to pomislim, vidi se mi naravno, da bodo darilo deželnih cest pravo danasko darilo onim, ki jih dobodo, naj si jih pač želé ali ne. In pri tem reluilovanju se bo gledalo na vse, kar zakon zahteva, — na snežne droge, na drevesa, na blato — na vse! Vse se bo cenilo in plačalo. Ali se bo pa potem tudi uvedlo in storilo — to je drugo vprašanje. Pa še nekaj! Okrajne ceste morajo biti najmanj 4 metre široke in deželne najmanj 5. To je teorija! V praksi imajo okrajne ceste dobre 3

župana. — Izid volitve nam ni znan. — Neprostovoljni ta dovtip bil mi je mnogo bolj po volji, nego istega lista vest, da je zaradi poskušnega roparskega umora na Dunaji zaprti Frankenstein hotel umoriti veletržca Grafa, o katerem zločinu niti državno pravdništvo še ničesar ne ve.

Za nameček naj omenim še dopisnice, ki mi je te dni dala prijateljska roka, da se prepričam, kolika je izobraženost mej nemškimi Štajerci. J. St. restavrater na postaji B., odposlal je dne 2. t. m. v Radovljico nastopno dopisnico:

„Die Herrn Kreiner Würsterzeiger von der besten Sorte
Radmannsdorf
in Grein“.

A tergo pa: Schicken Sie mir wiederum 50 paar Graner wiirst, Schicken Sie es mit Nachnahme mit Achtungsvollen Gruss.“

Kljubu temu naslovu prišla je menda dopisnica v prave roke, vsled tega pa menda tudi kranjske klobase in nemški Štajerci, masteč se s temi našimi proizvodji, v polnej meri uživajo „das Gefühl der Wurstigkeit“.

metre, in v novi praksi — ker nove metle najbolje pometajo, bodo imele deželne ceste po 6 metrov širjave. Torej še jedenkrat toliko, ko v dosedanjem stanu. Kje je pa tu dobiček občin, ki so prizadete, to se pravi, skozi katere gredó deželne ceste? Še jedenkrat tako veliki cesti z vsemi strogimi dodatki vred, ki jih ukazuje novi zakon, bodo plačevale polovico, torej ravno toliko, kolikor dajo sedaj in natura, vzdržujoče sedanje za polovico manjše okrajne ceste. Poleg tega pa bodo plačevale odstotke v deželnih zaklad, kateri so sedaj tako lepo in optimistično proračunjeni na 3 od sto, tako lepo pravim, da jim sam poročevalc, — častiti moj prijatelj — prav ne veruje. Jaz ne bom računil za njim, opozarjam pa samo na jedno. Kliče se vedno: Ti okraji imajo toliko odstotkov za vzdrževanje svojih cest, ker nemajo niti železnice, niti državnih cest, zato je treba uravnati, nivelirati breme, torej plačujte tudi Vi, ki imate ceste in železnice. No, gospôda moja, le oglejmo si to niveliranje malo bolj natanko. Kranjski okraj, — na priliko, plačuje sedaj 9% za ceste, Kamniški plačuje 8% — in prvi ima železnico in državno cesto, drugi državno cesto. A oba skupaj dobita 63 kilometrov deželnih cest, Radovljica, ki plačuje 20%, pa samo 27 kilometrov. In koliko jih dobi okraj: „Ljubljanska okolica“. Nobeone — kajti onega kosa pri Škofljici vendar ne morete v poštov jemati. In Logaški okraj? Ta pa odslej ne bo imel menda nobene okrajne ceste več — in vendar ima železnico in državno cesto. Zatorej, gospôda, ne govorite o nivaliranju! (Dobro, prav dobro!)

Pa kaj še? Vrh vsega reluilovanja, vrh vsega pravičnega in nepravičnega razdelovanja deželnih cest, vrh vsega uravnavanja — vrh vsega ostane vendar še naturalno delo, kajti § 14, štev. 5, ostane vedno v veljavi, — pri vremenskih nezgodah se mora vse delo v natori vršiti.

Gospôda, z deželnimi cestami sem pri kraji; ustanovite jih, in ž njimi vred novo breme vsej deželi, in nikomur in nobenemu okraju v korist. In da boste videli, da me pri vsem tem ne zapušča skrb za svoj domači okraj, izjavljam, da smo v tako srečnem položaju, zahvaliti se za tako darilo, za deželne ceste. Mi bomo donašali, kar bode treba k deželnemu zakladu v pokritje teh bremen, a nas pustite v miru ž njimi, mi bomo z okrajnimi shajali, in si ne maramo troškov dvojiti. (Veselost — in dobro.)

Izmej mnogih pomislekov, ki jih imam, navel bom samo še dva, oba se tičeta § 31. — Tam se ustanovlja nova določba, da naj oni, ki plačuje v kakem okraji deseti del vsega, za ta okraj predpisane neposrednega davka — ustopi brez volitve v cestni odbor. Do sedaj je imel to pravico najvišji davkoplačevalc v okraji, in meni se vidi to mnogo bolj pravično, nego nova določba, ker vsled te bosta v vsej Kranjski imela samo dva pravico ustopti v odbor, namreč obrtna družba v okraji Kranjska gora in knez Turjačan v Kočevji. Za ta dva pa vendar ne boste delali novih zakonov. Ostanimo torej pri stari določbi, ki bolj ustreza načelu zastopanja interesov, nego nova, ki se mi vidi prava tam, od koder je menda. — prepisana — (veselost) — namreč v moravskem gorenjskem zakonu.

Zadnji odstavek § 31. pa določa, da bo odsej deželnih odbor imenoval načelnika cestnemu odboru in njemu namestnika. To je novo! Pa tudi malo nepraktično! Deželni odbor ne pozna in ne more poznati vseh članov vseh cestnih odborov — saj jih bo okoli 250. Kdo mu bo torej poročal! — Morda okrajni glavar ali župniki, dekanji ali kaki osobni prijatelji in znanci deželnih odbornikov? — Treba bo, da se bo pošiljal nekak „curriculum vitae“ vsakega člena deželnemu odboru. Od našega cestnega odbora članov imam menda samo jaz čast poznat biti gospodom deželnim odbornikom, protestirati moram, da bi bil tem že predestiniran za mesto načelnika (veselost), lepa hvala za to, — a kdo bo poročal, kdo bo preiskal zmožnosti drugih. Morda se bo zahtevala fotografija (dobro, veselost), ali pa, dandanes, ko je nova umetnost „grafologija“ (burna veselost) dospela že na takoj visoko stopinjo, da je mogoče iz par pisanih vescic spoznati značaj, stan, zmožnost, starost pisalčeve, — morda se bo s pomočjo te nove vede in s pomočjo poslanih pisem našel pravi načelnik cestnemu odboru? (Dobro, dobro.)

Gospod poročevalec, — moj dragi prijatelj — je rekel, da je ta določba nova, in da je ni nikjer v nobenem drugem cestnem zakonu; a vsprejel jo je, ker se more jedenkrat tudi z novo stvarjo začeti, in ker sedanji cestni odbori zato nič ne store in so zato „za nič, prav za nič“, ker volijo sami svojega načelnika. Gospodje — izvrstno! To je pravi remedium, katerega bi pa priporočal naše bolj važnem mestu.

Mi se trudimo že četrti leta z občinsko postavo, zato, ker so občine „za nič“, ker odbori ne izpolnjuje svojih dolžnosti, ni samosvojega ni izročenega področja. Evo Vam zdravnika in zdravilo! Deželni odbor naj župane imenuje! (Viharni smeh in dobro.)

A gospoda moja, pustimo doutipe! Stvar je resna, in ta določba, ako ji pritrdite, je in bo hud udarec avtonomiji, tako hud, kakor oni, katerega smo ji prizadeli pred nekoliko dnevi, ko smo vsprejeli zdravstveni zakon! Nikari naprej po tej poti! Vzlasti zastopniki kmetskih občin, kmetskih okrajev — Vas pozivljem, da stojite sedaj trdno na braniku naše avtonomije. O mogočih posledicah ne bom govoril, saj so jasne pred nami. Stojte! in pozor! to je jedino, kar Vam kličem. (Dobro!)

Pridržujoč si, da stavim v nadrobni razpravi, za katero bom glasoval na dotednjem mestu svoje sedanjo predlogo izpreminjajoče nasvete, poslavljam se za sedaj od te hčerke mojega prijatelja — gospoda poročevalca. Gospodje, koliko lepša bo, ako ji postržete par teh dolzhih kodrov, ki je grdičelo in lice; recite jim pač deželne ceste, ali kakor hočete! Četudi zopet uzrasto čez nekaj let, krepkejši bodo, a lepši, a tudi otrok bo bolj čvrst, nego je danes v tej poznej urri. I zdravo je, otrokom striči lasce! (Veselost in živahna pohvala.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(Večerna seja 23. januvarja leta 1888.)
(Konec.)

O načrtu zakona o napravljanji in vzdrževanju javnih neerarskih cest in potov v zvezi z načrtom zakona o uvrsttvitvi nekaterih okrajnih cest v vrsto deželnih cest poroča posl. Detela. Upravni odsek ni bistveno spremenil predloga deželnega odbora in nasvetu, da dež. zbor potrdi zakon.

Posl. Kersnik se oglasi v generalni debati. Govor priobčujemo danes po stenografičnem zapisniku. Deschman govori proti zakonu, kateri bo v malo letih deželi nakladal velika bremena. Pa tudi kmetje bodo namesto tlake plačevati morali v denarji, kar jih gotovo bolj teži, nego naturalna dela. Na dolgo in na široko prede potem svojo štreno proti zakonu, tako zanimivo, da je zraven njega sedeči baron Apfalttern sladko zaspal. Posnemal ga je grof Auersperg in tudi mej narodnimi poslanci je bil učinek Deschmanovega govorjenja — splošno dremanje. H koncu se je usedel na Pitiski stol in prorokoval z votlodonečim glasom, da bodo troški za deželne ceste neznosni.

Posl. Pakiž primerja Deschmana Jeremiji in pobija njegove pomislike. Proti poslancu Kersniku omenja, da on ni ugovarjal, ko je deželni zbor dovolil 50.000 gld. za Kamniško železnico. Deschman hvali tlako lehko, ker on je nikoli ni delal. Tlaka je povsod odpravljena, zakaj bi ostala za cesto? Deschman in njegovi pristaši so se vselej skazali prave mačhe kmetskim občinam. Res da poprej je graščak ukazal, kmet pa je moral delati in molčati. Zdaj pa smo vsi ravnopravni in za tlako tudi na cesti ne maramo več. Zakon je deželni odbor predložil ravno po ukazu dež. zpora in zato upa, da bo ves zbor zanj glasoval.

Dež. predsednik izjavlja, da je ta zakonski načrt predložil ministerstvu, a da mu še ni došel odgovor. Po njegovem mnenju bodo se bremena za deželne ceste bolj jednakomerno razdelila in se bodo ceste bolj vzdrževale. Torej bode proti sedanjim razmerjam napredki. Pridružuje si pa po natačnem preiskovanju staviti nasvete do Najvišjega mesta.

Posl. Kersnik dvomi, da bi se kmalu vozili po Kamniški železnici. Sicer pa teh 50.000 gld. ni žrtvovanih, temveč dežela bodo dobila delnice.

Poročevalec Detela zagovarja zakon, po katerem se bodo bremena za ceste pravičneje razdelila na vso deželo.

Deželni zbor preide v podrobno debato. Prvi oddelek govori o splošnih določilih, drugi o plačevanju troškov za zgradbo, predelovanji in vzdrževanju cest in vožnih potov, tretji o pristojnosti v cestnih stvarjih, četrти ob okrajnih cestnih odborih.

Pri § 31. nasvetuje poslanec Kersnik nekatere spremembe, zadevajoče virilne glasove. Poročevalec se ujema z nasvetovanimi spremembami, ker se po njih vdobi le še jedna moč več za cestni odbor. Vsprejeto.

Dalje nasvetuje Kersnik, da okrajni cestni odbor si sam izvoli načelnika, ne pa da bi ga imenoval deželni odbor, kakor to zakon predлага. Predlog ostal je v manjšini.

Celi zakon je bil potren po nasvetih upravnega odseka.

Priklopljen temu zakonu je zakon o uvrstitvi deželnih cest. Upravni odsek je vsprejel mej deželne ceste vse one, katere je bil predlagal deželni odbor in le še dodal cesto iz Vipave čez Manče do Branice, od Rakeka čez Unec v Postojino in cesto iz Kočevja v Črnomelj skozi Mozelj, Knežjo Lipo, Brezovico, Miklarje in Doblice do Črnomaljske-Viniške ceste.

Posl. dr. Bleiweis obžaluje, da se je tako malo oziralo na Ljubljanski okraj, ki ima jako veliko cest vzdržavati. Danes pa je bila uveličena prošnja, da se uvrsti cesta iz Borovnice do Vrhniku mej deželne ceste. Dež. odbor naj poižveduje o tej cesti in v prihodnji sesiji poroča.

Vse po upravnem odseku nasvetovane ceste so bile uvrščene mej deželne ceste in ves zakon v 2. in 3. čitanji potren.

Dnevni red poslednje seje je bil s tem končan in deželni zbor, kakor smo že poročali, za to sesijo zaključen.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. januarja.

Lichtensteinov šolski predlog ni bil od državnih poslancev nič posebno naudušeno vsprejet. Vsi klubi opozicije so se že izrekli proti njemu, drugače tudi ni bilo pričakovati. Poljski in češki klub se pa še nestra izjavila, a vendar je čutiti, da ja je ta predlog neprjetno iznenadil. Poljakom se dozdeva, da ne daje dovolj pravic gališkemu deželnemu zboru. Pa še nekaj drugačega jih ne ugaja. Po tem predlogu bi cerkev dobila sonadzorstvo v šoli in sicer ona cerkev, katere vere je večina učencev. Ker je v Galiciji polovica prebivalstva rusinska, bi tudi rusinska duhovščina dobila večji upliv v šoli, kar pa Poljakom ne ugaja. Kakor se kaže, bodo se teško doseglje sporazumljenje na desnicu zastran šolskega zakona.

V ogerskem državnem zboru začela se je specijalna budgetna debata. Pri budgetu ministerstva notranjih zadev je več govornikov grajalo slabost administracije, policijo in javno zdravstvo. Grajalo se je tudi gospodarstvo opernega gledališča, ki več stane, nego opera v Parizu.

Vnanje države.

V Srblji se že razne stranke pripravljajo za bodoče volitve. Ristič si tako prizadeva, da bi zopet združil liberalce, katerih jeden del hoče osnovati svojo stranko. Če bodo liberalci jedini pri volitvah, utegnejo dobiti precej mandatov, tako da se bodo morali nanje kolikor toliko ozirati. Ko bi pa ne bili jedini, bodo pa njih stevilo v skupščini prav neznatno, in ne bodo imeli nikakega upliva na politiko.

Bolgarski knez je sedaj v Plovdivu. Razna vzhodno-rumelijska mesta, društva in duhovščina poslali so mu adrese, v katerih se mu zahvaljujejo da je s svojim prihodom v Bolgarijo, deželi zagotovil red. Da so bile te adrese najete, ni treba omenjati. Žejmo hočejo slepiti diplomacijo, da bi mislili, da so z novim knezem vsi zadovoljni v Bolgariji. Knez v odgovoru na adrese omenja, da je prebivalstvo Južne Bolgarije vedno storilo svojo dolžnost, in izraža nado, da bodo narod ravno tako udan in veren, če bodo dežela v nevarnosti. Knez si prizadeva zagotoviti udanost vojske. Častnikom podelil je več redov. Plovdivskemu vojaškemu poseljniku podelil je veliki kordon Aleksandrovega reda.

Ruski vojni minister je odredil, da se k vsakej lokalnej brigadi pridruži jeden častnik generalnega štaba, ki bodo imeli voditi vežbanja in dajati sovete ob mobilizaciji. Ta naredba je le dopolnilo enej naredbi, da so se lokalni batalijoni preustrojili v rezervne bataljone. Rusija si tako prizadeva, da umno preorganizuje vojsko ter tako poviša brambeno moč države. Tega je pač nikdo ne bodo zameril, ker vse evropske velevlasti pomnožujejo vojsko.

V francoskih zbornici je več poslancev predlagalo, da se budgetna debata še odloži, da se pridobi časa za proučevanje finančnih reform. Vladi naj se pa dovoli še za nekaj mesecov provizorij. Ker se je ministerstvo izreklo proti temu predlogu, so ga umaknili predlagatelji in budgetna debata se je začela.

Mej Asmaro in Kerevom je zbranih 30.000 Abesincev, ki bodo v kratkem napali Italijane. Mej abesinsko vojsko je velika nezadovoljnost in se morebiti nekaj vojakov pridruži Italijanom. Abesinski vojaki so se že naveličali čakanja, zlasti ker so tudi slabo z živežem preskrbljeni. Če bi se še kaj dolgo boj odlašal, bati se je resnega upora. Italijani pa baš zategadel nečejo začeti boja, ampak le utrujejo svoje pozicije.

Dopisi.

Iz Gorice 29. januvarja. [Izv. dop.] († Peter Kobil) župnik-dekan v Šempetu pri Gorici, je davi po kratki, silno mučni bolezni umrl. Zobobol je dal povod bolezni; klicali so ga previdavat bolnika, ko

se mu je bila vsled zobobola naredila oteklinna v ustih. Mrzel zrak je neugodno uplival na oteklinu, katera se je začela razvijati proti grlu. V tem stanju je šel pokopavat istega dne, mej tem umrel bolnika — moral je iti sam, ker nima kaplana — in bolezni se je vsled tega naglo shujšala in strašno trpinčila zvestega duhovnika. Sinoč je poklical dva zdravnika, da bi mu naredila operacijo in se je v največih bolečinah z njima sprehajal po sobi. Zdravnika nista spoznala, da bi se mogla v tem stanju narediti operacija. — Na to v strašnih bolečinah prebita noč — in davi je blagi mož izdhnil krepko svojo dušo. Smrt je nastopila vsled otovanja krvi.

Rajnki je bil narodnjak z dušo in telom, iskren, pogumen, neupogljivega značaja do skrajne meje. Prej je služboval v Bovci, kjer si je pridobil največje zasluge za narodno vzbuzbo. Strah je bil nemškutarjem, a steber narodnjakom, kateri so ga iskreno ljubili in ga nikdar ne pozabijo. Čitalnica Bovška je njegova hčerka, katera po vsej pravici danes razveša črno zastavo. Slava njegovemu spominu! — Zarad nasledkov krvnega otrovljenja bodo pogreb že jutri popoldne.

Iz učiteljskih krogov 26. januvarja. — Kdor prosi, bo uslišan ali „kdo trka, se mu odpre“ — le kranjski učitelji smo tako nesrečni in opravičene prošnje naše za povišanje plač so tako slabotne, da ne pritrkajo do src naših gg. deželnih poslancev. Prosimo že nekaj let, a vse zaman, vse prošnje so le „glas upijočega v puščavi“ ter leto za letom beremo po časopisih: „prošnje ljudskih učiteljev za povišanje plač se ne uslišijo“.

Zivljenje postaja pa od leta do leta dražje in zahteva na ljudskega učitelja so tudi skoro vsako leto večje.

Ravnokar smo brali v časopisih, da je koroski dželni zbor vsprejel jednoglasno nasvet finančnega odseka, da se povišajo plače ljudskim učiteljem na 700, 600, 540 in 480 gld. na leto. Učiteljice dobivale bodo po 80 odstotkov od učiteljske plače, podučitelji po 360 gld. in podučiteljice pa po 300 gld. na leto. Res pametna ureditev.

Na Kranjskem sicer ni podučiteljev in podučiteljic, a prav nič bi ne bilo napačno, ko bi pravili, ali pa učitelji druge vrste, kakor je to v Ljubljani, da ne bode imeli učiteljski pripravnik, ki je komaj ostavil pripravnico, iste, ali pa še večje plače, kakor jo ima učitelj, ki služuje že dvajset, ali tudi več let.

Da imajo učiteljice na Koroškem le 80 odstotkov od učiteljske plače, je prav pravično, kajti učiteljice nikdar toliko ne potrebujejo, kakor oženjen učitelj s kopico otrok, katere mora svojemu stanu primerno vzgojevati.

Sicer pa ne smemo obupati in tudi prihodje leto prosimo. Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo, pravi latinski pregor. Uložimo prihodnje leto vse učitelji zopet prošnje na deželni zbor za povišanje naših plač in uverjen sem, da bodo naši gg. deželni poslanci morali priti do prepričanja, da je treba ljudskemu učitelju gmotno pomagati, sicer ne bodo mogeli zadostovati vsem želitev, katere postave in iglastvo od njega tijajo. Zlasti zdaj, ko bodo deželna doklada na žgane pijače zdatno pomnožila deželne dohodke, bi deželni zbor, ne da bi obtežil davkoplačevalcev, lehko se opiral na opravičene prošnje ljudskih učiteljev, ter jih privolil vsaj take plače, kakor na Koroškem. Saj so itak še manjše, kakor v drugih deželah, n. pr. na Nizje-Avstrijskem, Štajerskem ali na Českem in Moravskem.

Iz Mokronoga dne 23. januvarja. [Izv. dop.] („Rudeči križ.“) Razna društva, ki blazijo človeška srca, širijo omiko itd. se snujejo po naši mili domovini. Da so vsa takia društva velicega pomena in koristi, gotovo vsakdo pripozna. Nahaja se pa več pomembijih društev, katerih pomen in namere so sploh ljudstvu v naših pokrajnah premočno ali čisto nič poznane. Jedno tacih prekoristnih društev, ki je posebno po deželi premalo poznano in razširjeno, je gotovo društvo „rudečega križa“, katero ima tako blaga, patrijotična in dobrodelna načela, ter človekoljubno nalogu in dejanje, namreč: streči v vojni padlim ranjenim, ali umirajočim vojakom ter podpirati njih zapuščene udove in sirote. — Da bi se to prekoristno društvo bolje razširilo mej ljudstvo, naudila je c. kr. okrajnega glavarja v Krškem gosp. Weiglein-a lepa misel, poprijeti se dela, ter toplo spodbujati prebivalce svojega okraja, da si začnejo snovati podružnice „rudečega križa“;

in res po skrbnem prizadevanji posrečilo se je gosp. okraj. glavarju, da so se ustanovile v okraji v kratkem času štiri podružnice, ki štejejo skupno do 400 udov. — Tako so po prizadevanji gospoda okrajnega glavarja ustanovili najprvo rodoljubi Kotanjeviškega sodniškega okraja svojo podružnico, za tem so sledili rodoljubi Krškega in Radeškega sodniškega okraja. — Dne 19. t. m. pa so se na prijazni poziv gosp. okrajnega glavarja sešli tudi rodoljubi Mokronoškega sodniškega okraja v Mokronogu, da si ustanovijo jednak podružnico. Omenjeni dan popoludne prišla je k udeležbi res obilna množica raznovrstnih stanov. Gospod okrajni glavar je navzočim v svojem krepkem nagovoru razvil pomen in načela tega društva, a gosp. Klein c. kr. vladni koncepist v Krškem, pa je lepo in obširno razložil zgodovino tega važnega društva. Oba gospoda govornika sta naudušila navzoče, tako, da so si rodoljubi takoj ustanovili svojo podružnico z letnim doneskom 1 gld. za uda, in še tisti dan pristopilo je k društvu 68 udov. V odbor volili so udje 12 članov, mej njimi prvoslednikom g. c. kr. okraj. sodnika Adolfa Pfeffererja, a namestnikom nadučitelja Andreja Gerčarja.

Rodoljubi Krškega okrajnega glavarstva so pri tej priliki dokaj pokazali, da vedo ceniti toliko po menljivo človekoljubno društvo; a gosp. okrajni glavar pa si je s svojim požrtvalnim trudom pridobil pri tem največ zaslug. Slava mu!

Naj bi se tudi po drugih okrajih naše mile domovine našle merodajne osobe, ki bi posnemale našega gosp. okrajnega glavarja in v kratkem času bode društvo rudečega križa zelo razširjeno ter poznano v vsaki priprosti vasi.

— ar.

Domače stvari.

(Konfiskacija.) Sobotno številko našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdinstvo zaradi članka „Kdo ljubi Avstrijo?“ in zaradi odstavka v „Političnem razgledu“, ki se je pečal z razmerami na Srbskem. Proti tej zaplembi uložili bodoemo ugovor. Današnja številka ima dve strani priloge. — Zaplemba zadela je v soboto tudi „Slovanski svet“.

(Slovenski upisi v zemljiske knjige.) Kakor smo poročali, bila je dne 26. t. m. v budgetnem odseku državnega zborna debata o ukazu barona Pražaka, po katerem se imajo slovenske rešitve slovenski upisati v zemljiske knjige. Pokazala se je tudi pri tej priliki neskončna objektivnost nemških zastopnikov. Temeljito sta se dr. Russ in dr. Heilsberg sklicavala, prvi na koroški, drugi na štajerski deželnini zbor, kakor da je deželnozborska odsoba Pražakovega učaza tudi „pravokrepna po stala“ kakor tisti — nemški formularji v poročilu deželnega odbora štajerskega. Dr. Russ se je vrhu tega skliceval se tudi na dra. Abujo, tedaj na Dežmana v koroškem deželnem zboru, in to se vše, da so regenati, v stvarah, ki so jih izdali, svete avtoritete! Kako je takšno ugovaranje smešno, se niti označiti ne da. Ali pripravno je, da stvarnemu utemeljevanju, s katerim sta poslanec Zeithammer in pravosodui minister baron Pražak postopala proti napadom z levice, daje tem večjo veljavo. Pravo je tudi v tem slučaju naši strani in mi le izrekamo poslancu Zeithammerju toplo hvalo, da je našo stvar solidarno zastopal.

(Mašo zadušnico) po ranjku msgr. Andreji Einspielerji je na prošnjo akademičnega društva „Slovenije“ bral gospod P. Konstantin Vidmar, danes dopoludne ob 10. uri v cerkvi sv. Urha, VII., St. Ulrichsplatz. Pri maši peli so pevci „Slovenije“. Na Dunaji bivajoči Slovenci so gotovo prav mnogobrojno udeležili se te maše.

(Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v torek 31. dan januvarja 1888. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosledstva. II. Pravnega in personalnega odseka poročilo: a) o podelitvi invalidske ustanove; b) ob uvedenji taks za ženitovanske oglasnice; c) o volitvi dveh članov v komisijon za dolčitev vojaških taks in dveh članov v naborni komisijon. III. Stavbinskega odseka poročilo: a) o ulogi V. Seunigovič dedičev zaradi nakupa Igrišča; b) o omejitvi vožnje po Dolgih ulicah. IV. Šolskega odseka poročilo: a) o gradnji nove mestne deške šole; b) o podaljšanju najemne pogodbe gledé prostorov I. mestne deške šole; c) o najemu prostorov za šolo na barji; č) o podelitvi I. mesta cesar-

Fran-Josipovega štipendija letnih 50 gld. za realce; V. Poročilo odseka za olepšavo mesta o nasvetu, da je za boljše oskrbovanje mestnih nasadov nastaviti vrtarskega pomočnika

— (Vodnikov ples.) Čitalnica v Ljubljani priredi na čast V. Vodniku dne 1. februarja sijajen ples, ki bode gotovo kakor druga leta, izredno lepa narodna veselica in sestanek kako odličnega in elegantnega občinstva. Vse govorice, da je Vodnikov ples, kakor vsi drugi plesi, zabranjen, so izmišljene.

— (Maškarada „Sokola“) priredi se, kakor običajno, na pustni torek. Poizvedeli smo iz gotovega vira, da bode jako sijajna. Delajo se priprave že sedaj. Sestavilo se bode tudi več skupin. Upamo, da „Sokol“ ne bode zaostal za drugimi leti in da se letosna maškarada zabeleži, kakor navadno, mej najlepše predpustne veselice našega mesta. Vabilo so v tisku in v teknu prihodnjega tedna jela se bodo razpošljati.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj predstavljal staj se gluma „Štempihar mlajši“ in „Deklica Elizonska“. V prvi odlikovali so se gospod Kajzel, ki nas je zopet jedenkrat kot Štempihar mlajši z naravnim svojo komiko razveseljeval, gospod Boršnik (Kričaj) in g. Kocelj ter gospodična Zvonarjeva, ki je pa ta večer imela le podrejeno ulogo. Opereta „Deklica Elizonska“ pela se je jednako izbornno, kakor prvkrat in je občinstvo gospo Gerbićevo, gospico Danešovo in gospoda Brakja odlikovalo obilnim odobravanjem. Gledališče je bilo dosti dobro obiskano.

— (Ples „Rudečemu“ in „Belemu križu“) na korist bil je preteklo soboto v okrašenih prostorih kazinskih. Udeležilo se ga je mnogo odličjakov, zastopani so bili vsi boljši krogi in tudi narodniki odlikovali so se po precejšnjem kontingentu. Četvorko plesalo je 68 parov, zabava bila je vseskozi jako lepa. Gmotni uspeh je neki prav ugoden.

— (Marijina bratovščina) imela je včeraj zelo buren občni zbor. Bivši odbor, na čelu mu g. Regali, moral se je umakniti novim močem. Pri posamičnih nasvetih pa se je unela tako hrupna razprava, da je vladni komisar zbor zaključil. Zaradi prepičlega prostora pride obširnejše izvestje še le jutri na vrsto.

— (Osepnice.) Predvčerajnaim so za osepnicami zboleli 3 moški, 2 ženski, 4 otroci. Umrl 1 moški. Včeraj pa 3 moški, 2 otroka. Ozdravili: 4 moški, 3 ženske, 6 otrok. Umrl: 1 moški 2 otroka.

— (G. dr. Homann) je od mestnega magistrata za čas osepnice epidemije nastavljen zdravnikom v bolnici za silo ter tudi po hišah obiskuje za osepnicami, obolele. — V bolnici za silo je bilo včeraj 20 bolnikov, v deželni bolnici za kužne bolezni pa 15.

— (Pokopališče pri sv. Krištofu) je zaradi epidemije za obiskovalce zaprto.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izsel je 31. snopič. Vsebina: Oderuh. (Konec). — Zapravljivec. — Najemnina.

— (Zajavno varnost.) Piše nam 28. t. m prijatelj: Sedaj je prišel čas, da se sneg razstrehe trebi. Kako je nevarno za tiste, ki spodaj ob hišah hodijo, kadar kdo na strehah sneg razkopava, je jasno. Vendar pa se pogreša še vedno potrebna pazljivost, dasi kazen grozí tako razkopovalcu, kakor hišnemu gospodarju. Včeraj okoli 2. ure popoludne je nekdo stal na strehi velike realke in prav brezskrbno z lopato metal sneg na ulice. Znamenja spodaj ni bilo nobenega in videl sem, da sta dva gospoda šla drug drugemu nasproti, kar najedenkrat mej njiju prileti debel plaz snega, ki ga je razkopovalec vrgel na ulico. Da nesta bila vsak nekoliko korakov oddaljena, bila bi se gotovo zgodila nesreča. Opozorujemo torej hišne gospodarje, naj ne bodo nepazljivi!

— (Izpred sodišča.) Dne 26. t. m. vršila se je pred tukajšnjim c. kr. deželnim sodiščem kazenska obravnava, v kateri je sedelo na zatoženih klopeh nič manj kakor 10 fantov iz Erzelja nad Vipavo, obtoženih zaradi teškega telesnega poškodovanja. Natepli so namreč dva fanta, o katerih so trdili, da sta jih osleparila, pobirajo plesno takso pri neki zabavi. — Ker pa nasledki niso bilo hudi, obsojeni so bili le od 1 do 3 mesecov, jeden je šel prost domov.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju) napravi 1. svečana t. l. ob 1/2. uri na včer V. redno sejo s tem dnevnim redom: 1

Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Slučajnosti. 4. Zabavni večer. Lokal: I. Maria Theresienstrasse 4, Hôtel de France. Gosti dobro došli.

— (Vabilo) k veselici, katero napravi Vipavska čitalnica v spomin Valentina Vodnika v četrtek 2. svečana t. l. v svojih prostorih. Spored: 1. Slavnostni govor. 2. Mašek: „Pri zibelj“, moški zbor. 3. Hajdrib: „V tih noči“, moški zbor. 4. Dr. B. Iavic: „Planinska roža“, moški zbor. 5. „Mutec“, vesela igra v jednem dejanju. 6. Ples. Začetek točno ob 1/2. uri zvečer. Ustoppina 20 kr., sedež 30 kr., ustoppina k plesu 50 kr. Odbor.

— (Litijsko pevsko društvo) priredi dne 5 februarja t. l. zabavni večer s plesom v gostilni „Na pošti“ s sledečim sporedom: 1. Anton Förster: „Pjevajmo“, moški zbor. 2. Komični pripor. 3. Sr. Stegnar: „Oblakom“, moški zbor. 4. Deklamacija. 5. K. Knitl: „Žežulinka“, moški zbor. 6. Sr. Stegnar: „Kitajska“, šaljivi čveterospev. 7. Miroslav Vilhar: „Lahko noč“, moški zbor. 8. Ples. Gg. neudje plačajo 50 kr. ustoppine, a gg. udje in dame ustoppine prosti. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustoppina za osobu 80 kr., za obitelj 1 gld. 50 kr. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Odbor pevskega društva.

— (Vabilo na „Ples v kostumah“,) kojega priredi Ptujsko čitalnico dne 2. februarja t. l. v svojih prostorih „Narodnem domu“. Pri tej veselici svira vojaška godba 47. peš polka iz Marijbora. Začetek ob 1/2. uri zvečer. Odbor.

— (Vabilo v koncertu,) kateri se priredi dne 5. februarja 1888. leta v prostorih „Bralnega društva“ v Krškem na korist „Pedagogiškemu društvu“. Spored: 1. A. Schuller: „Sirena“, overture. 2. Nagovor. 3. A. Nedvěd: „Na goro“, mešani zbor. 4. A. Nedvěd: „Oblakom“, mešani čveterospev. 5. Deklamacija. 6. Flotow: „Marta“, potpuri. 7. G. Mayerbeer: Arija iz opere „Robert“, sopran-solo. 8. Iv. pl. Zajec: „Večer na Savi“, moški zbor. 9. F. Schubert: „Na morji“, bariton-solo. 10. A. Foerster: „Venec Vodnikovih pesnij“, mešani zbor. 11. V. Parma: „Pozdrav Gorenjskej“, valček po slovanskih napevih. 12. Ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustoppina za osobu 80 kr., za obitelj 1 gld. 50 kr. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 30. januvarja. „Standard“ prislujuje govoru Tiszinem veliko pomena. V zgodovini Avstro-Ogerske utegne biti kaj novega, da se ujema s popularno-narodno svoboščino, zato mora vsak Anglež brez razlike stranke simpatizovati z Avstro-Ogersko. Stražnik balkanski je prvoroditelj za svobodo v vzhodni Evropi. To da je tako hvalevredna uloga, ki daje Avstro-Ogerskej moralno silo, katere ni nikdar poprej imela. Čim višje Angleška ceni ohranitev miru, tembolj bode pripravljena učvrstiti Avstro-Ogerske roko. Tiszin govor čital se bode na Angleškem s splošnim zadovoljstvom. Angleška želi, da bi Bolgarska pod zaščito srednjeevropskih velikih vojnih vlastij rastla in se razvijala.

Dunaj 28. januvarja.* „Wiener Ztg.“: Okrajni komisar Thomann pl. Montalmar imenovan vladnim tajnikom na Kranjskem.

Budimpešta 28. januvarja.* (Zbornica poslancev.) Odgovarjajoči interpelaciji Helfyjevi poudarja Tisza, da ni najmanjšega povoda, dvojiti o mejsobojnej „bona fides“ vlastij, ki so zavezane za vzdržanje miru in za lastno varnost. Ne da bi se dvojilo o ruskega carja miroljubnej izjavi in akoravno se treba izogibati vsakemu izzivanju, je vendar vsled tako znatenih dislokacij in premeščevanja ruskih čet proti državnej meji, dolžnost skrbeli za to, da se za vse slučaje stori potrebno, kar zahteva varnost naših mej in pripravljenost naše vojske. Tisza ponavlja, da zveza srednjeevropskih vlastil ni bila nikdar kaj druga, nego mirovna zveza, čisto defenzivnega značaja, brez vseh agresivnih namenov. Upa, da se bode miroljubnim vladarjem in vladam posrečili, ohraniti mir in oprostiti Evropo teško tlačečega čuvstva opasnosti.

Petersburg 28. januvarja*). Generalnega štaba načelnik v pomorskem ministerstvu, Čihačev, imenovan poveljnikom vežbalne eskadre za bodoče vaje. Zastavniški častniki tej eskadri in poveljniki brodovja za pouk topničarstva in za pomorsko šolo so tudi imenovani.

* Iz konfiskovane sobotne številke.

Vabilo

vsem p. n. gospodom odbornikom „Sokola“ za maškarado in 25 letnico k zopetni seji, koja bode v ponedeljek ob 8. urri zvečer v dramatični sobi Ljubljanske čitalnice.

Za vnosno porabo. Pri protinu in trganji, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo so je posebno uspešno Mollovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 80 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne postrijeti A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Mollovo preparat z njegovo varstveno znakom in podpisom.

12 (13 1)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—218)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četr leta gld. 1.15.

Listnica uredništva: Gosp. M. Š. v R. Zanimanje, ki ga novi članek kaže, je hvalevredno, a za sedaj razprav o tem predmetu ne bomo priobčevali. Zdravi!

Tuji:
26. januvarja:

Pri **Slonu**: Kramer, Kraus z Dunaja. Pöhlz iz Budapešte. — Eadler z Gablovca. — Wahsenmann iz Polja. — Pri **Maliči**: Färber, Fuchs, Schneider, Guapil, Miklaš, Schmitzler, Fischer, Ceubauer, Linke, Redl z Dunaja. — Schwarz iz Iglove.

Umrli so v Ljubljani:

26. januvarja: Jožef Wolf, tapetarjev sin, 2 leti, Kramovske ulice 22, za kozami. — Ana Mave, delavčeva hči, 7 mes., Hradeckega vas 20, za jetiko. — Urša Černilogar, gostija, 67 let, Trnovski pristan 10, za kozami.

27. januvarja: Milan Predovic, hišnega posestnika sin, 3 mes., Poljanški trg 5, za slabljenjem. — Anton Mikuš, posestnik sin, 3 dni, Kolodvorske ulice 3, za slabostjo. — Jurij Markelj, pivar, 44 let, Slonove ulice 7, za otrpenjem možganov. — Apolonija Hrovat, gostija, 81 let, Frančiškanske ulice 12, za pljučnim emfisom. — Anton Magister, delavec sin, 16 let, Hradeckega vas 10, za kozami.

V deželnej bolnici:

27. januvarja: Marija Bečan, gostija, 53 let, za jetiko.

Tržne cene v Ljubljani

dné 28. januvarja t. l.

	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica, hktl.	5.5	Špeh povojen, kgr.	62	
Rež,	4.06	Surovo maslo, "	1	
Ječmen,	3.74	Jajce, jedno :	3.5	
Oves,	2.44	Mleko, liter	8	
Ajdu,	4.22	Goveje meso, kgr.	56	
Pšoso,	3.74	Telećeje	52	
Koruza,	5.45	Svinjsko	54	
Krompir,	2.67	Koštrunovo	32	
Leča,	12	Pišanec.	40	
Grah,	13	Golob	20	
Fijoči,	11	Seno, 100 kilo	267	
Maslo,	1	Slama,	214	
Mast,	66	Drvna trda, 4 metri	720	
Špeh frišen	56	mehka, 4 "	420	

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
27. jan.	7. zjutraj	728.3 mm.	— 4.8°C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	728.9 mm.	5.8°C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	730.8 mm.	— 2.2°C	sl. zah.	d. jas.	
28. jan.	7. zjutraj	727.6 mm.	— 6.0°C	sl. szh.	obl.	10.0 mm.
	2. popol.	723.5 mm.	0.2°C	sl. szh.	obl.	
	9. zvečer	721.5 mm.	— 2.8°C	sl. sev.	snež.	snega.

Srednja temperatura — 0.4° in — 2.9°, za 1° nad in 1.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 28. januvarja t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 78.70	—	gld. 78.50
Srebrna renta	80.50	—	80.25
Zlata renta	109.75	—	109.60
5% marca renta	93.70	—	93.45
Akcije narodne banke	867.—	—	864.—
Kreditne akcije	269.30	—	268.80
London	126.50	—	126.55
Srebro	—	—	
Napol.	10.01 1/2	—	10.01 1/2
C. kr. cekini	5.96	—	5.97
Nemške marke	62.12 1/2	—	62.15
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	132 gld.	— kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100 "	166 "	"
Ogerska zlata renta 4%	97	35	"
Ogerska papirna renta 5%	84	15	"
5% štajerske zemljišč, odvez. oblig.	105	"	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	119	50
Zemlj. obič. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126	20	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	20	"
Kreditne srečke	100 gld.	177	25
Rudolfove srečke	10 "	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	100	75
Trajnwmway-društ. velj. 170 gld. a. v.	214	25	"

Poslano.

10 (4)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
načistite lužne
KISELINE
pozname kas najbolje okrepjujoče piče,
i kas izkušan lek proti trajnom kašlju plučevine!
želude bolesti grkljuna i proti měhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlov vari i Widn.

Ročno kovačnico

z vsem orodjem (56—2)

se dá v najem ali proda. Kovačnica je na dobrem mestu. — Več pove upravnosti „Slovenskega Naroda“.

Dne 3. svečana 1888

bode v (70—2)

Loškem potoku somenj.

J. Klauer v Ljubljani

„pri voglu“ (72—1)
priporoča garantovano prsten

brinovec
liter po 1 gld. 40 kr. in prosi za obilo naročbo.

3000 gld.

proti 5% obrestim išče se na zemljišču v obsegu 14 oral njiv in senožetij, 11 oral gozda in nekaj barja. Sodnisko je cenjeno 9000 gld. Najem znaša blizu 500 gld. Upnik more stopiti na prvo stopnjo uknjižbe.

Več pove **Jarnej Kamnikar** na Lavci pod Ljubljano. (55—3)

Razglas.

Mesto Rudolfovo proda iz mestnega gozda

1600 smerek.

Pismene ponudbe naj se pošljejo do 15. dne februarja 1888 na županstvo v Rudolfovem.

Dr. Poznik, župan. (66—2)

Poslano.

Pijte
Ubald pl. Trnkóczy-jevo
hmeljovo sladno kavo.

(Zdravilna kava.)

I. Dosegli in ohranili si boste zdravje.
II. Redili ali živili boste telo, kakor njemu to najbolj ugaia.

III. Prihranite si v denarji pri gospodinjstvu.

Važno in neobhodno potrebno za bolehalo na želodci, prsih, jetrih, obistih in živeh, za dojenčke, otroke, slabotne, za ženske pred in po otročej posteli, prebolele, malokrvne i. t. d.

Zamotek s 1/4 kilo vsebine velja samo 30 kr.

Dobiva se v (612—14)

LEKARNI TRNKOCZY
zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Prodajalci na drobno dobre znaten rabat.

Geografična panorama.

Nova Schleimer-jeva hiša, Šelenburgove ulice.

Do uštevši sredo

I. serija:

Prekrasno potovanje po Švici s hojo na Mont-Blanc.

Na mnogostransko zahtevanje častitega občinstva se bode vseh dvanajst serij ponavljalo, pa vsaka serija vender samo dva dni.

Naročnina za celo ciklus (12 pohodov) 2 gld.

Vse drugo kakor do sedaj. (75)

J. Pserhoferjeva

lekarna na Dunaji, Singerstrasse 15,
„zum goldenen Reichsapfel“.

Kri čistilne krogljice, poprej univer-

imenovane, zasluzijo poslednje ime s polno pravico, ker je ni skoro bolezni, da bi te krogljice ne bile že tisočerno in čudovito pomagale. V najtrdrovatratnejših slučajih, ko so se druga zdravila zaman rabila, so te krogljice pomagale neštevilnokrat. **Škatljica** s 15 pilami velja 21 kr., I zavoj s 6 škatljicami pa 1 gld. 5 kr., pri nefrankovane pošiljativi pa 1 gld. 10 kr.

Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosti pošiljativi: 1 zavoj krogljice 1 gld. 25 kr., 2 zavoji 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj, nego 1 zavoj, se ne pošlje.)

Došlo je mnogo pisem, v katerih se konsumenti teh pil zahvaljujejo, ker so je ozdravile raznih težkih boleznj. Kdor jih je le jedenkrat poskusil, priporoča to sredstvo še drugim.

■ Tu navedemo nekatera iz mnogih zahvalnih pisem: ■ (852—10)

Leogang, 15. maja 1883.

Velečastni gospod! Naša krogljice uplivajo zares čudovito, neskočor druga proslavljana sredstva, ampak pomagajo v resnicu in skoro za vse.

Krogljice, ki sem jih naročil v Veliki noči, razdal sem skorč vse znancem in prijateljem ter so vsem pomagale. Celo osobam visoke starosti, ki bolehalo za raznimi boleznjimi in onemoglostmi, so takoj pomagale,

Vsak dan sveže pustne krofe

priporoča

(15—4)

J. Föderl-ova sladčičarna pekarija
v Lingovih ulicah v Ljubljani.

Marijaceljske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudij zahtevali za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh bolezni v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlate-nico, bljuvanje, glavobol, krč v želodci, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tučat 2 gld., 5 tučatov same 8 gld.

Svarilo!
Opozorjamo, da se te istine Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovža na Velikem trgu v Ljubljani. (611—14)

Prodaja

„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Štajersko vino
lastnega pridelka
dr. Jos. Waldherr-ja.
Kovačansko vino

(Schmitsberger) (51—2)

v steklenicah.

1 liter	60 kr.
1/2 litera	32 "
1/4 "	18 "

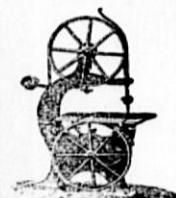
Za vrnene steklenice se povrne:

Za 1 liter	8 kr.
" 1/2 litera	6 "
" 1/4 "	5 "

Zaloga:

v Beethovenovih ulicah št. 6, pri Petru Lassnik-u, Josipu Kordin-u, Viktorji Schiffer-ji, Ivanu Luckmann-u, J. Buzolini-ju, v Nemških ulicah št. 4.

G. TÖNNIES, tovarna za stroje v Ljubljani,

zastopnil Ganz-a & Co. v Budimpešti, preskrbljuje dobroznanie trdolite valjarnike (Hartguss Walzenstühle), cilindre, skrbce (Aufzüge), vse aparate, transmisije in priprave za mline. Narisi in načrti napravljajo se po najnovnejših skušnjah.

Specijaliteta: Vsakovrstne žage in stroje za obdelovanje lesa. Preskrbuje hitro idoče parne stroje in varnostne parne kotle.

Tudi napravlja plinove motorje. Zastopstvo Langen-a & Wolf-a na Dunaju.

Indiciranje parnih strojev, njih predelovanje z jamstvom, da se privaruje pri kurilu. (836—12)

Neobhodno za vsacega

za svetlenje usnja pri konjski opravi, vozovih, hišni opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po c. kr. avstrijskem in ogorškem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni že nobenemu izmej mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlj suhi pri moči in mehki in voljni pri solčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepremočljiva.

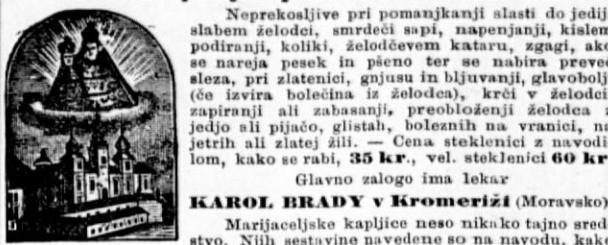
hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje 25 odlikovanj, na stotine priznalskih pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri o. kr. vojaščini, ampak si utrla ugod pri Nj. Veličastvu in o. kr. visokostih.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton Krämer in Schusnig & Weber, v Kranji g. Petan, v Škofji Loki g. Koell. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (860—10)

Marijaceljske kapljice za želodec,

izvrstno uplivajoče pri vseh bolezni želodca.

Neprekosljive pri pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodci, smrdci sipi, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevna kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sliza, pri zlatencici, gnusu in bljuvanju, glavobolji (če izvira bolečina iz želodca), krč v želodci, zapiranji ali zabasani, preobloženji želodec z jedjo ali pičajo, glistah, bolezni na vranici, na jetrih ali zlatej žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr.

Glavno zaloge ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizi (Moravska).

Marijaceljske kapljice niso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici.

Pristne v skoro vseh lekarnah.

SVARILO! Pristne Marijaceljske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — **Da so pristne**, mora vsaka steklenica imeti rdeči zavitek z **gorenjo varstveno znamko** in z **navodom, kako rabiti**, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni **H. Gusek-a v Kromerizi**.

Pristne imajo: **V Ljubljani**: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Swoboda. — **V Postojini**: lekar Fr. Baccarelli. — **V Škofji Loki**: lekar Karol Fabiani. — **V Radovljici**: lekar Aleksander Roblek. — **V Rudolfovem**: lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann. — **V Kamniku**: lekar J. Močnik. — **V Črnomlju**: lekar Jan. Blažek. (739—15)

CACAO in ČOKOLADA

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvej Dunajske razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrirano varstveno znamko in firmo. (800—55)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih dolikates, v Ljubljani pri g. Etru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije pri poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE, c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpoljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora)

VIZITNICE

priporoča
„Narodna Tiskarna“
po nizkej ceni.

J. Berner-ja in sinov

deželna
nasladna, suharna in zdraviliščna pekarija
v Slatini pri Rogatci na Štajerskem

posebno priporoča

(833—15)

suhar,

kateri vedno izdeluje v izvrstnej baži, ki ga prodaja v Ljubljani gospod RUDOLF KIRBISCH, sladičar na Kongresnem trgu.

(Naročila na zunaj se točno izvrše.)

KRANJSKA HRANILNICA V LJUBLJANI.

Objava.

Zaradi razsajajočih osepnic se obleka, perilo in posteljna oprava pri podpisanej zastavljalnici več ne jemljó v zastavo.

S kranjsko hraničnico združena zastavljalnica,

v Ljubljani, dne 28. januvarja 1888.

(74—1)

Posebna, v tej deželi razširjena bolezen je slabo prebavljenje.

Naša modna kuhinja in modni način življenja sta uzroka te bolezni, ki nas nenadoma napade. Mnogi ljudje trpe včasih za bolečinami v prsih in bokih, včasih tudi v hrbitu; čutijo se zaspame in trudne, imajo slab okus v ustih, zlasti zjutraj: nek posebni slez se jim nabira na zobe, slasti nemajo do jedij, v želodci leži jim neka teža v želodčevi vodlini čutijo včasih izvrško nedoločeno trpenje katerega ne odpravi uživanje jedij. Oči upadejo, roke i, noge so mrzle in mastne; čez nekaj časa začne se kašljati sprva suh, čez nekaj mesecov pa z zelenastim izvrškom. Kogar ta bolezen zadene, se čuti vedno zaspamega, spanjiga ne upokoji; potem postane nervozen, razdražljiv in ne jevoljen, hude slutnje ga napadajo, če hitre ustane, se mu v glavi vrti, kakor bi se mu celo glava suka; črevu se mu včasih zamaši, koža mu je včasih suha in vroča, kri postane gost in zaostaja, belina v očeh se porumeni, urua ima malo ter je temne barve; in če se pusti dolgo stati, se naberne na dnu neka gošča; hrana se takemu človeku pogostoma vzdiguje, pri čemer čuti včasih sladek, včasih pa kisel okus; kar spremi močno bitje srca. Vid mu pa se kažejo pred očmi, ter ga napada čut teške onemogočlosti in zaspansosti. Ti simptomi se pogostem ponavljajo in lehko se reče, da skoro tretjina prebivalstva te dežele boleha za to boleznijo v jednej ali drugej obliki. Šakerjev izvleček pa spravi urejenje jedij na tako pot, da bolno telo dobiva hrane, ter se prejšnje zdravje zopet povrne. Učinek tega zdravila je zares čudovit. Na milijone in milijone steklenic je že razprodanih, in število spričeval, ki potrjujejo zdravilno moč tega zdravila je izredno veliko. Na stotine bolezni, ki imajo razna imena, je posledica slabega prebavljenja; in če se poslednje zlo odpravi minje tudi druga, kajti so le simptomi prave bolezni. Zdravilo je Šakerjev izvleček. Spričevala na tisoče osob to dokazujo brez vsake dvojbe, kajti pohvalno se izrekajo o njega zdravilnih svojstvih. To izvrstno zdravilo se dobiva v vseh lekarnah.

Osebe, ki bolehalo za zbasanjem, naj rabijo „Seigel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Šakerjevim izvlečkom. „Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zbasanje kroté mrzlico in prehljenja, odpravijo glavobol in zatró žolčenico. Kdor jih je edenkrat poskusil, bode jih gotovo še dalje rabil. Uplivajo polagomo in ne napravljajo nobenih bolečin. — Cena 1 steklenica Šakerjevega izvlečka gld. 1.25, 1 škatljici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr. (854—4)

Lastnik „Šakerjevega izvlečka“ im Seigelovih kroglic je A. J. White, Limited London, 35 Faringdon Road E. C.

Glavno zaloge in centralno razpoljalnico ima Ivan Nep. Barina, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromerizi (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Najstarejše domače zdravilo je „konc. cvet za ude“, povsod zaan pod imenom (830—12)

Klosterneuburški fluid za protin, Preiskan v kemičnih laboratorijih za zdravstvenopolicijske preiskave in je predaja zavarovana z varstveno znamko.

Cena 1/2 flac. 50 kr., veliki flac. 1 gld.

Razpošilja lekar A. HOFFMANN, Klosterneuburg.

Za zavijanje in vozni list je plačati pri poštnih pošiljavitvah 15 kr. posebe. — Pristnega ima v Ljubljani lekar J. Swoboda; v Rudolfovem lekar Ferd. Stalca.